

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

[angličtina](#)

Swipe to change

Dôkaz

V tejto časti nájdete prehľad práva EÚ o zhromažďovaní dôkazov v cezhraničných prípadoch.

Súvislosti

Zrušenie hraničných kontrol v EÚ značne uľahčilo voľný pohyb občanov, no zároveň sa otvorili hranice pre páchatel'ov trestných činov.

Je teda dôležité, aby krajiny EÚ medzi sebou účinne spolupracovali pri zhromažďovaní dôkazov v trestných veciach.

Právo EÚ

Súčasná situácia

Pravidlá vzťahujúce sa na zhromažďovanie dôkazov v trestných veciach v EÚ sa zakladajú na dohodách o vzájomnej pomoci.

Predovšetkým:

[Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach](#) z 20. apríla 1959 a dodatkové protokoly k nemu, plus dvojstranné dohody uzavreté v zmysle článku 26

[Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda](#) a dodatkové protokoly k nemu

[Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie z roku 2000](#) a jeho protokol.

Od roku 2017

Od 22. mája 2017 sa bude na získavanie dôkazov v EÚ vzťahovať smernica o európskom vyšetrovacom príkaze.

Táto nová smernica je založená na vzájomnom uznávaní a nahrádza zodpovedajúce opatrenia v uvedených dohovoroch.

Bude sa uplatňovať medzi krajinami EÚ viazanými touto smernicou.

Po prijatí smernice bolo [rámcové rozhodnutie o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov](#) z roku 2008 (ktoré malo obmedzenejší rozsah) zrušené nariadením 2016/95 z 20. januára 2016.

Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 2000

Tento dohovor je **najpoužívanejším** nástrojom na získavanie dôkazov.

Pokrýva vzájomnú pomoc v týchto oblastiach:

výsluch **podozrivých** a **svedkov**,

využívanie videokonferencií,

využívanie **domových prehladok** a **zaistení** na získanie dôkazov,

odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky.

Protokol k tomuto dohovoru obsahuje pravidlá o získavaní informácií o **bankových účtoch** a **bankových transakciách**.

Žiadosť o vzájomnú pomoc

Žiadajúci orgán sa môže priamo obrátiť na vydávajúci orgán.

Pokiaľ vydávajúci orgán nemá dôvod na odmietnutie žiadosti, žiadosť by mala byť vybavená čo najskôr a ak je to možné, do termínu stanoveného žiadajúcim orgánom.

Aby orgány vykonávajúcej krajiny zabezpečili, že získané dôkazy sú prípustné, musia dodržať všetky postupy stanovené príslušnými orgánmi žiadajúcej krajiny, za predpokladu, že nie sú v rozpore so základnými zásadami práva vykonávajúcej krajiny.

Smernica o európskom vyšetrovacom príkaze

Európsky vyšetrovací príkaz je súdne rozhodnutie vydané alebo schválené justičným orgánom v jednej krajine EÚ o vykonaní vyšetrovacích opatrení v inej krajine EÚ na zhromaždenie dôkazov v trestných veciach.

Smernica o európskom vyšetrovacom príkaze bola prijatá 3. apríla 2014. Dánsko a Írsko v tomto prípade uplatnili právo na výnimku.

Cieľom tejto smernice je zavedenie zásady vzájomného uznávania a zároveň:

zachovanie flexibility v rámci vzájomnej právnej pomoci a

ochrana základných práv.

Zahŕňa všetky vyšetrovacie opatrenia (okrem zriadenia spoločného vyšetrovacieho tímu).

Európsky vyšetrovací príkaz môže byť vydaný v trestnom, správnom alebo občianskoprávnom konaní, ak rozhodnutie v tomto konaní môže viesť ku konaniu pred súdom príslušným v trestných veciach.

Vydávajúce orgány môžu európsky vyšetrovací príkaz použiť iba v prípade, že vyšetrovacie opatrenia sú:

nevyhnutné,

primerané

a povolené v podobných vnútroštátnych prípadoch.

V zmysle novej smernice musí vydávajúca krajina EÚ vykonať vyšetrovacie opatrenia rovnako **rýchlo** a s **rovnakou prioritou**, ako by jej orgány postupovali pri podobných vnútroštátnych prípadoch.

Vyšetrovacie opatrenia musia byť vykonané čo najskôr. Smernica stanovuje termíny (najviac **30 dní** na rozhodnutie o uznaní a vybavení žiadosti a **90 dní** na účinné vykonanie EVP).

Krajiny EÚ môžu za určitých okolností žiadosť zamietnuť. Tieto všeobecné dôvody zamietnutia sa vzťahujú na všetky opatrenia:

imunita, výsada alebo pravidlá, ktorými sa obmedzuje trestná zodpovednosť týkajúca sa slobody tlače;

poškodenie základných záujmov národnej bezpečnosti;

iné postupy ako trestné konanie;

zásada *ne bis in idem* (právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin);

exteritorialita v kombinácii s obojstrannou trestnosťou;

nezlučiteľnosť s plnením povinností v oblasti základných práv.

Ďalšie dôvody zamietnutia pre určité opatrenia:

neexistencia obojstrannej trestnosti (s výnimkou zoznamu závažných trestných činov);
nemožnosť vykonať dané opatrenie (vyšetrovacie opatrenie neexistuje alebo nie je k dispozícii v podobných vnútroštátnych prípadoch a neexistuje žiadna alternatíva).

Posledná aktualizácia: 22/01/2019

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.